

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
20.08.2018.- 24.08.2018.

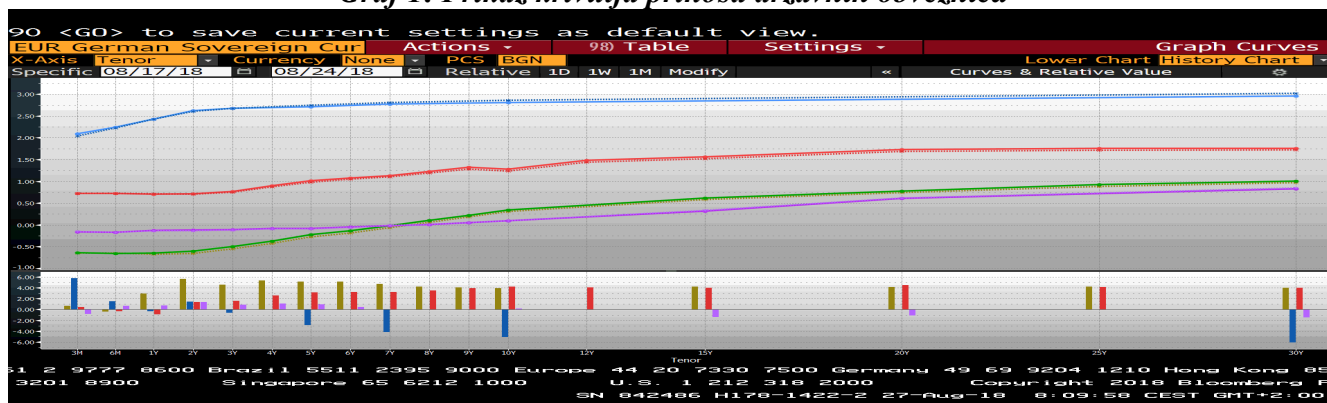
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	17.8.18		24.8.18		17.8.18		24.8.18		17.8.18		24.8.18		17.8.18		24.8.18	
2 godine	-0,65	-	-0,60	↗	2,61	-	2,62	↗	0,71	-	0,72	↗	-0,13	-	-0,11	↗
5 godina	-0,27	-	-0,22	↗	2,74	-	2,71	↘	0,99	-	1,02	↗	-0,08	-	-0,07	↗
10 godina	0,31	-	0,35	↗	2,86	-	2,81	↘	1,24	-	1,28	↗	0,10	-	0,10	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	17.8.18		24.8.18	
3 mjeseca	-0,616	-	-0,606	↗
6 mjeseci	-0,650	-	-0,654	↘
1 godina	-0,642	-	-0,607	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 24.08.2018. godine (pune linije) i 17.08.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi evropskih obveznica su tokom protekle sedmice uglavnom bilježili rast, koji je kod snažnijih evropskih zemalja više bio izražen kod obveznica kratkog i srednjeg roka dospijeća. Izuzetak su zabilježile španske obveznice, čiji su prinosi na sedmičnom nivou zabilježili smanjenje, kao i prinosi dvogodišnjih italijanskih obveznica, koji su na sedmičnom nivou smanjeni za oko 6 baznih poena. Krajem prošle sedmice, italijanski Corriere della Sera objavio je informaciju da je predsjednik SAD Trump u razgovoru s premijerom Vlade Italije Conteom, održanom prije tri sedmice, obećao da će SAD od naredne godine kupovati italijanske obveznice, ali učesnici na finansijskim tržištima nisu značajno reagovali na ovu informaciju. Uticaj na rast prinosa njemačkih obveznica imala je informacija da će Njemačka tokom naredne godine povećati emisiju obveznica za 10 milijardi EUR u odnosu na tekuću godinu, na nivo do 185 milijardi EUR, kako bi povećala investicije u infrastrukturu, odbranu i obrazovanje. Očekuje se da bi u 2020. godini ukupna emisija njemačkih obveznica mogla iznositi 214 milijardi EUR. Deutsche Bundesbank je u mjesečnom izvještaju objavila da očekuje da je vjerovatno da bi njemačka privreda u dolazećim mjesecima mogla zabilježiti usporenje rasta, koji bi mogao biti slabiji u trećem kvartalu u poređenju s prosječnim nivoom rasta zabilježenog u prvoj polovini godine, čak iako dođe do slabljenja trgovinskih tenzija. Ukoliko, ipak, dođe do eskalacije ovih odnosa, Deutsche

Bundesbank navodi da bi to moglo značajno negativno uticati na globalni privredni rast. Evropska agencija za vrijednosne papire i tržišta (ESMA) je u petak objavila saopštenje o produžetku zabrane prodaje binarnih opcija malim kupcima uvedene u julu, a nova zabrana će trajati tri mjeseca počevši od oktobra. Ova odluka je donesena nakon što je veliki broj kupaca zabilježio značajne gubitke po osnovu ovih investicija, a takođe je prijavljen i veliki broj prevara po osnovu trgovanja ovim instrumentima. Ovo je prvi put od uvođenja tržišnih pravila MIFID II da ESMA primjenjuje ovakve mjere.

U zapisniku s julske sjednice UV ECB-a, objavljenom tokom protekle sedmice, je navedeno da su neizvjesnosti oko budućeg kretanja stope inflacije ublažene, kao i da privreda eurozone bilježi solidan rast, te da su ostali rizici uravnoteženi i u skladu s junskim prognozama ECB-ovih zvaničnika. Ovaj zapisnik naglašava prisutnost rizika koji proizilaze od pooštrenih trgovinskih odnosa eurozone i drugih zemalja sa SAD.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JUN	54,5	54,4	54,3
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JUL	-0,7	-1,9	-0,5
3.	Indeks građevinskog sektora – EZ	JUN	-	2,6%	2,0%
4.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska	JUL	107	105	106
5.	GDP – Njemačka (kvartalno) – finalno	II kvartal	0,5%	0,5%	0,4%
6.	Privatna potrošnja (kvartalno) – Njemačka	II kvartal	0,6%	0,3%	0,5%
7.	Javna potrošnja (kvartalno) – Njemačka	II kvartal	0,6%	0,6%	-0,3%
8.	Domaća tražnja (kvartalno) – Njemačka	II kvartal	0,6%	0,9%	0,4%
9.	Izvoz (kvartalno) – Njemačka	II kvartal	1,4%	0,7%	-0,3%
10.	Uvoz (kvartalno) – Njemačka	II kvartal	1,5%	1,7%	-0,2%
11.	Stopa nezaposlenosti – Finska	JUL	-	6,5%	6,7%
12.	Indeks industrijske proizvodnje (godišnje) – Austrija	JUN	-	5,0%	6,9%

SAD

Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica su povećani za 1 bazni poen, dok su prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica smanjeni za 3, odnosno 5 baznih poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Ovim je nastavljen trend smanjenja nagiba američke krive prinosa, koji se nalazi na najnižem nivou od 2007. godine. Nekoliko faktora je tokom protekle sedmice uticalo na kretanja na finansijskim tržištima SAD, a niti jedan od njih nije odražavao ekonomske fundamente američke privrede. Početkom protekle sedmice, predsjednik SAD Trump je ponovo izrazio nezadovoljstvo namjerom Feda da poveća referentnu kamatnu stopu, a pored toga, naveo je i da pojedine zemlje, među kojima je istakao Kinu, i dalje manipulišu svojim valutama. Iako je retorika saopštenja nakon sastanka predstavnika SAD i Kine o uređenju trgovinskih odnosa ove dvije zemlje, koje su zaključno s 24. augustom, međusobno povećale tarife na uvoz dobara, bila umirujuća te je navedeno da će se pregovori nastaviti, učesnici na tržištima su procijenili da na ovom sastanku, ipak, nije postignut nikakav konkretan dogovor. Predsjednik Feda Powell je u petak izjavio da će Fed nastaviti s postepenim povećanjem referentne kamatne stope te naveo da američka privreda bilježi snažan ekonomski rast koji je u drugom kvartalu iznosio 4,1% na godišnjem nivou, da se inflacija kreće oko ciljanog nivoa od 2%, kao i da je stanje na tržištu rada zadovoljavajuće. Powell je izjavio da trenutno nema bojazni da bi moglo doći do naglog ubrzanja rasta stope inflacije, što znači da neće doći ni do naglog povećanja referentne kamatne stope. Ovim je Powell jasno potvrdio da komentari predsjednika SAD nemaju uticaj na politiku koju vodi Fed, iako u svom govoru nije spominjao kritike koje je na račun Feda uputio predsjednik Trump.

Tokom protekle sedmice nije bilo objavljivanja značajnijih ekonomskih indikatora, osim onih koji se odnose na stanje na američkom tržištu nekretnina i koji upućuju na usporenje rasta ovog sektora. U tom periodu je objavljen i zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, u kojem je navedeno da privreda SAD bilježi snažan ekonomski rast, kao i da je napredak tržišta rada zadovoljavajući, te da se stopa inflacije kreće oko ciljanog nivoa, zbog čega bi dalje postepeno povećanje referentne kamatne stope bilo adekvatna mjera. U ovom zapisniku stoji i to da su svi članovi ovog tijela saglasni s tim da narušeni trgovinski

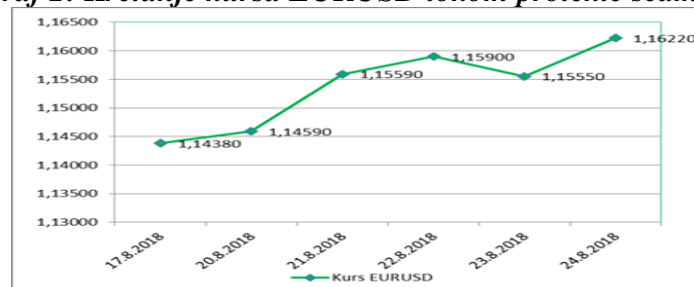
odnosi s pojedinim partnerima povećavaju neizvjesnosti. Pojedini članovi FOMC-a su izrazili zabrinutost zbog smanjenja nagiba američke krive prinosa, dok su drugi umanjivali značaj ovog faktora.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	JUL	0,4%	-0,7%	-0,6%
2.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	JUL	2,2%	-1,7%	-2,4%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M)	JUN	0,3%	0,2%	0,4%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18.AUG	215.000	210.000	212.000

Kurs EURUSD je tokom protekle sedmice povećan s nivoa od 1,1438 na nivo od 1,1622.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Domaćinstva u Velikoj Britaniji su najoptimističnija vezano za finansije od početka 2015. godine, što je rezultat smanjenja nezaposlenosti, iako pristup Brexitu kao i neizvjesnost oko inflacije čine građane više zabrinutim za budućnost. IHS Markit je protekle sedmice objavio mjesečni finansijski indeks domaćinstva za august, koji je zabilježio drugi najveći nivo od momenta kada je uveden, odnosno u posljednjih devet godina. Međutim, pesimizam domaćinstava vezano za finansije za narednih 12 mjeseci je bio najveći od marta 2017. godine, kada su započeti pregovori oko Brexita. Uz nešto manje od sedam mjeseci, koliko je ostalo da Velika Britanija napusti EU, London i Brisel još uvijek nemaju zajednički stav oko budućih trgovinskih odnosa, što pojačava tenzije da sporazum neće biti postignut.

Konačan rok za postizanje sporazuma između Velike Britanije i EU je pomjeren za četiri sedmice, usljed zabrinutosti da bi članovi Konzervativne partije mogli da se suprostave sporazumu koji premijerka May nastoji da postigne. Novi konačan rok za postizanje sporazuma sada je pomjeren za sredinu novembra, kako je navedeno u časopisu UK Telegraph.

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, nakon što su tehnički dokumenti vezano za nepostizanje sporazuma o Brexitu postali dostupni kompanijama. Ovakve okolnosti pojačale su neizvjesnosti oko postizanja sporazuma.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	AUG	-	1,1%	1,4%
2.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	JUL	-2,0	-2,9	3,3
3.	Kreditni za kupovinu kuća	JUL	40.650	39.584	40.330

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,89721 na nivo od 0,90447 dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2747 na nivo od 1,2846.

JAPAN

Analitičari smatraju da BoJ mnogo više odgovara veći pad cijena dionica u zemlji, što je možda znak da je BoJ započela djelovanje na tržištu koje je opisano kao “potajno usporenje” masivnih monetarnih olakšica. BoJ se uzdržala od kupovine dionica dva dana u ovoj sedmici, nakon što je Topix indeks smanjen za više od 0,4% u jednom danu, što je odstupanje od ranijeg obrasca kada je kupovala ETF-ove na dnevnom nivou kada indeks bude smanjen za 0,2%. BoJ je već napravila i presedan u sličnim aktivnostima na berzi, nakon što je prošlog mjeseca saopštila da bi mogla biti fleksibilnija kada je u pitanju otkup aktive.

Novinska agencija Kyodo je objavila vijest da Japan i Kina diskutuju o mogućem produženju bilateralnog aranžmana valutnog svopa u vrijednosti od oko 3 biliona JPY. Ove dvije zemlje su već imale manji svop sporazum koji je istekao u septembru 2013. godine usljed tenzija oko teritorijalnog spora ove dvije države. Bilateralni valutni svop je originalno uveden u martu 2002. godine kao dio valutne linije pod nazivom Chiang Mai, inicijative koja je uvedena kao odgovor na azijsku krizu s kraja 90-ih godina XX vijeka.

U intervjuu za Reuters bivši član MPC BoJ Ishida je izjavio da će MPC BoJ svoje odluke vjerovatno učiniti fleksibilnijim, čak i prije nego se dostigne inflatorni cilj. Takođe, on je dodao da je ciljanje inflacije mehanizam da se dostigne mandat BoJ koji je zakonom određen, a koji je usmjeren ka stabilizaciji cijena i zdravom ekonomskom razvoju. Pored toga, Ishida smatra da BoJ vjerovatno neće žuriti s pokušajima da krivu prinosa učini strmijom još neko vrijeme, ali je izvjesno da će to pokušati da učini u momentu kada se tržište stabilizuje.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

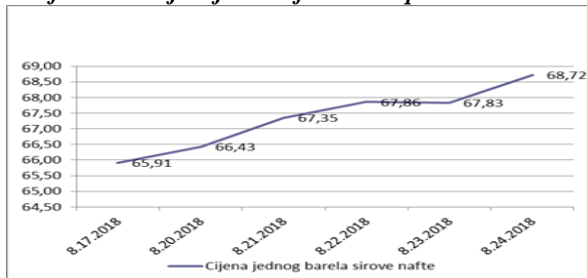
Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	JUN	-	13,1%	13,0%
2.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	JUN	-0,8%	-0,8%	0,1%
3.	PMI prerađivački sektor P	AUG	-	52,5	52,3
4.	Vodeći indkes F	JUN	-	104,7	105,2
5.	Koicidirajući indeks F	JUN	-	116,4	116,3
6.	Inflacija (G/G)	JUL	1,0%	0,9%	0,7%
7.	Temljena inflacija (G/G)	JUL	0,9%	0,8%	0,8%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s 126,40 na nivo od 129,29. JPY je deprecirao u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 110,50 na nivo od 111,24.

NAFTA I ZLATO

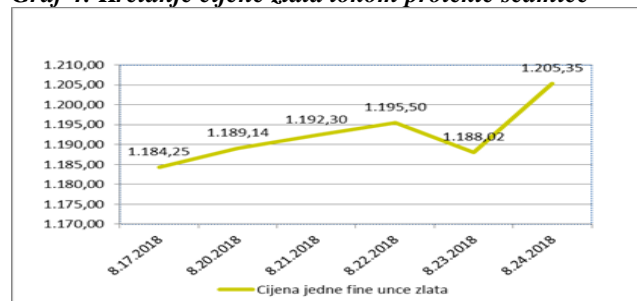
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 65,91 USD (57,62 EUR). Cijena nafte je početkom i sredinom protekle sedmice bilježila rast koji je bio podstaknut deprecijacijom USD u odnosu na EUR i druge valute, što pogoduje kupcima ovog energenta koji ove transakcije financiraju iz drugih valuta. Zabrinutost investitora da će tokom novembra doći do značajnog smanjenja ponude nafte, zbog obnavljanja sankcija Iranu, je, takođe, podstakla rast cijene ovog energenta, kao i objavljivanje informacija o snažnom smanjenju američkih zaliha nafte za 5,8 miliona barela na sedmičnom nivou. Učesnici na tržištu nafte su krajem protekle sedmice pažljivo pratili pregovore o trgovinskim odnosima SAD i Kine, koje su međusobno značajno povećale tarife na uvoz dobara, ali oni nisu donijeli rješenje aktuelnog problema između ove dvije zemlje te je saopšteno da će se pregovori nastaviti drugom prilikom. Navedeno je povećalo zabrinutost investitora zbog pogoršanih trgovinskih odnosa dvije najveće svjetske privrede, a pored toga u petak je objavljena informacija o smanjenju broja aktivnih bušotina nafte u SAD, što je doprinijelo rastu tražnje za ovim energentom. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,72 USD (59,13 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.184,25 USD (1.035,36 EUR). Cijena ovog plemenitog metala je tokom protekle sedmice pratila kretanje kursa EURUSD te je do polovine protekle sedmice bilježen njihov rast. Uticaj na smanjenje vrijednosti američke nacionalne valute imale su izjave predsjednika SAD Trumpa, koji je ponovo kritikovao namjeru Fed-a da nastavi s povećanjem referentne kamatne stope te optužio pojedine zemlje, poput Kine, da manipulišu svojim valutama. Doprinos rastu tražnje za zlatom dalo je i objavljivanje zapisnika s posljednjih sjednica FOMC-a i UV ECB, prema kojima je evidentno da su kreatori monetarnih politika SAD i eurozone zabrinuti zbog efekata koje bi pooštrenje trgovinskih odnosa SAD prema trgovinskim partnerima moglo imati na njihove privrede. U četvrtak je cijena zlata zabilježila korekciju naniže. Tokom trgovanja u petak cijena jedne fine unce zlata je zabilježila snažan rast, pod uticajem činjenice da američki i kineski pregovarači nisu postigli konkretan dogovor, ali i govora predsjednika Fed-a Powella u kojem je signalizirao da Fed neće agresivno povećavati referentnu kamatnu stopu jer nema bojazni od naglog rasta stope inflacije. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.205,35 USD (1.037,35 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.